



Oslo, 11.1.2016

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim
kaisa.gjertsen@miljodir.no

Lempning av støykrav for skytebaner vil øke antall støyplagete

Norsk forening mot støy er en landsdekkende medlemsorganisasjon som arbeider for å redusere støyplager og forebygge støybelastning i Norge, for derved å sikre bedre livskvalitet, folkehelse, bomiljø og kvaliteter i naturen. Årlig mottar foreningen 11-1200 henvendelser fra norske borgere som er plaget av støy fra ulike støykilder, ikke minst fra skytebaner.

Formålet med dagens grenseverdier for skytebanestøy er å båndlegge arealer og hindre skyteaktivitet som gir støy som er skadelig for omgivelsene. At dagens grenseverdier virker etter sin hensikt (båndlegging/ redusere skytestøyskade) er ikke et argument for å senke beskyttelsen mot støy som dagens bestemmelser gir.

Støyforeningen har sett Miljødirektoratets skriv, datert 9.12.15, til fylkesmenn/kommuner med forslag om å *svække støykravene i grenseverdiene i T-1442/2012 -Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging for skytebaner i Norge*, både militære og sivile baner.

Forslaget vil øke antall støyplagete i Norge. Det er det motsatte av nasjonale politiske mål, som er å redusere antall støyplagete!

Vi anser at Miljødirektoratets forslag er svakt faglig begrunnet, med mangelfull forskningsbasert dokumentasjon om risikoen for negative helse- og miljøkonsekvenser ved en svekkelse av støyvernet. Direktoratets forslag bygger for en stor del på en omfattende utredning bestilt av Forsvarsbygg.

Forsvarsbyggs utredning preges av bestillers tydelige ønske om mindre støybeskyttelsessoner rundt militære, sentrumsnære skytebaner. For å åpne økt skyteaktivitet, men også øke økonomisk avkastning og utbygging av arealer nærmere skytebanene. Konsekvenser som ikke er berørt i utredningen, er sannsynlig økning i helse- og miljøskader fra boligutvikling i støyutsatte soner, og dessuten som følge av økt brukskapasitet på eksisterende skytebaner - både militære og sivile. I Norge er det mer enn 1000 sivile skytebaner som ikke er omfattet av utredningens vurderinger!

Et annet trekk ved utredningen er at viktige motforestillinger fra utredningens egen referansegruppe - sentrale fagpersoner hos Fylkesmannens miljøavdeling i Troms, Folkehelseinstituttet og Sintef - blir neglisjert i stedet for å bli løftet frem og drøftet.

I Miljødirektoratets forslag til nye grenseverdier fremstår argumentasjonen for en lempning foreløpig svært svak. Hele initiativet ville ha stått seg på en bedre, bredere og mer omfattende utredning kombinert med en bred offentlig høring.

Vi merker oss også at direktoratets konklusjon ikke er i tråd med argumentene det selv viser til i selve forslaget. (I oversikten under er det også noen kommentarer fra Støyforeningen. Disse er markert.)

Direktoratets forslag, side 5: «Miljødirektoratet mener imidlertid at eksisterende grenseverdier fungerer godt ut fra et miljø- og folkehelseperspektiv, ettersom de gir en høy beskyttelsesgrad ovenfor befolkningen bosatt i områder rundt skytebaner. Der støygrensene tilfredsstilles er det lite støyplager». (Støyforeningens kommentar: Foreningens erfaringer gjennom mange års arbeid med støy tilsier at den siste setningen er feil! Mange er plaget av støy fra skyting i dag selv med dagens grenseverdi, spesielt fra sivile skytebaner. En økning i aktivitet, ny boligutvikling og nye skytebaner vil kun forverre dagens situasjon. KONKLUSJON: Ingen lempning i støykrav)

Direktoratet side 5: Støy fra sivile skytebaner vil derfor kunne oppleves som mer konfliktfylt enn støy fra Forsvarets skytebaner, siden det på sivile anlegg skytes på tidspunkt hvor folk er hjemme og ønsker hvile og ro.

Direktoratet side 6/7: Undersøkelsen belyser de aktuelle problemstillingene godt, men Miljødirektoratet bemerker at den ikke nødvendigvis er representativ for alle skytebaner i Norge. Det vil kunne være forhold ved andre skytebaner i Norge som gjør at forutsetningene endres... (Støyforeningen: Vi vil også bemerke at størrelsen på undersøkelsen er for begrenset.

Ingen nye belysninger om konsekvensene en endring vil forårsake til beboerne ved sivile skytebaner er lagt frem i rapporten. Dette er et vesentlig manglende grunnlag for en beslutningsprosess.

KONKLUSJON: Ingen endring i anbefalingene uten mer forskning og mer sikkerhet rundt helse- og miljøkonsekvensene.)

Direktoratets forslag side 6: Grenseverdiene for skytebanestøy i T-1442 skiller seg fra de andre kildene i retningslinjen nettopp ved at det ikke er tatt hensyn til plagegradskorreksjonen i ISO-standard, hvor det korrigeres ut fra plagegradskurve for referansekilden vegtrafikk.

Direktoratet side Side 7: Miljødirektoratet anser at kunnskapsgrunnlaget for plagethet for støy fra skytebaner fortsatt er mer usikkert og mindre solid forankret enn for støy fra samferdselskilder.

Direktoratet side 7: Hvis kommunen tillater at det bygges boliger nærme skytebaner, og beboere i etterkant reagerer på høye støynivåer, er det begrenset hva man kan gjøre av avbøtende tiltak.

(Støyforeningen: Lydbildet til skytebanestøy er annerledes enn veistøy og er betydelig mer impulspreget, ISO 1996-1(2003) er utdatert da senere forskning viser at helseskadene er både mer utbredt og omfattende enn antatt i 2003. T-2/93 var en godt faglig begrunnet vurdering som ble bevisst videreført i T-1442. Folkehelseinstituttet og Sintef påpekte den nesten fullstendige mangelen på forskningen i dette området. **KONKLUSJON:** Ingen endring i anbefalingene uten bedre akustisk og medisinsk analyse av plagegraden fra både sivile og militære skytebaner hvor eget lydbylde benyttes, ikke veistøy.)

Direktoratet Side 7: Hensikten med retningslinjen er å forhindre at nye støyplager oppstår. Norge har i den nasjonale handlingsplanen mot støy 2007-2011, med oppdatering ut 2015, definert som et nasjonalt mål for støy at støyplager skal reduseres med 10 prosent innen 2020 i forhold til 1999.

(Støyforeningen: En lemping av støygrenseverdiene vil være i strid med hensikten i selve retningslinjen og nasjonale mål for støy og folkehelse. **KONKLUSJON:** Ingen lemping i støyvernet!)

I det foreliggende underlagsmaterialet fremstår det som den ønskede konklusjonen fra bestiller i for sterk grad har preget den utredningen som er gjort. Bestillerens eiendomsinteresser kan ha stått i veien for støyfaglige vurderinger og uavhengige konsekvensanalyser som et så omfattende endringsforslag, med store sosiale, helse- og miljømessige konsekvenser, bør bygge på. Da dette er fraværende, er Norsk forening mot støy sterkt i mot endringsforslaget.

Beslutningsgrunnlaget bør belyse:

- Alternativet flytting av sentrumsnære skytebaner, med tilsvarende kost-nytte sammenlignet med bl.a. økte helsekostnadene som følge av endring i støygrenseverdiene
- Mulige konsekvenser med flere nye støyutsatte ved endring, og i tillegg sannsynlig antall nye støyutsatte basert på antatt ny, skytebanenær boligbygging, brukskapasitetsendringer på eksisterende baner og mulige, nye sentrumsnære skytebaner
- Konsekvensene for vilt, natur og friluftsliv
- Forskningsbasert vurdering av økt helseskadeomfang som følge av endring.
- Forskningsbasert vurdering av metodene for beregning av skytebanestøy. Det er flere internasjonale tilnæringer som ikke er belyst i grunnlagsmaterialet.
- Det bør legges opp til bred høring for å sikre en forsvarlig offentlig medvirkning

Norsk forening mot støy er svært bekymret for helse og miljø for dagens naboer og de fremtidige beboerne, og for natur og friluftsliv, i områdene nær skytebane. Den foreslåtte endringen vil bidra til at nasjonale mål for reduksjon av antall støyplagete, som er vedtatt vedtatt i nasjonal handlingsplan, ikke blir oppnådd.

T-1442 ble revidert nylig, i 2012. Veilederen M-128 er enda nyere. Disse fornyelsene ble gjennomført med god mulighet til vurderinger på en bred faglig basis og med offentlig medvirkning. Forsvarsbyggs omkamp om skytebanene er unødvendig i forhold til de forsvarlige prosessene som har vært gjort.

Med vennlig hilsen

Ulf Winther

(sign)
generalsekretær

Steven Gersh

(sign)
rådgiver